

УДК 342.9

DOI <https://doi.org/10.32782/2311-8040/2024-2-8>

**Рибицька Олена Миколаївна,**

викладач кафедри права

Національної безпеки та правової роботи,

Військово-юридичний інститут

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого,

вулиця Динамівська, 4, Харків, 61023, Україна

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5382-3882>

## ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ЯК ОДНІЄЇ ЗІ СФЕР НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ

*У статті автор досліджує проблемні питання забезпечення публічної безпеки як сфери національної безпеки під час дії воєнного стану. По-перше, автор стикається з колізіями в законодавстві, щодо застосування термінів «публічна безпека», «публічний порядок», «громадська безпека» та «громадський порядок», що у свою чергу ускладнює трактування законодавства та використання норм. Аналізуючи наукові праці вітчизняних науковців та чинні законодавчі акти автор робить висновок, що поняття «публічна безпека» та «громадська безпека» взаємозамінні і трактує цей термін як захищеність життєво важливих для суспільства та особи інтересів, прав і свобод людини і громадянина, забезпечення яких є пріоритетним завданням діяльності сил безпеки, інших державних органів, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб та громадськості, які здійснюють узгоджені заходи щодо реалізації і захисту національних інтересів від впливу загроз. По-друге, автор наводить аргументи того, що публічна безпека – це сфера національної безпеки, з чого у свою чергу випливає, що на суб'єктів які покликані забезпечувати національну безпеку також покладені обов'язки та останні наділені повноваженнями, щодо забезпечення публічної безпеки під час дії воєнного стану. По-третє, у статті досліджуються особливості забезпечення публічної безпеки під час дії воєнного стану та права, обов'язки і повноваження суб'єктів її забезпечення. Автор приводить приклади спеціальних прав якими наділяються суб'єкти забезпечення публічної безпеки під час дії воєнного стану. Також у статті зазначається про взаємодію між Національною гвардією України та Національною поліцією України для забезпечення публічної безпеки у мирний час і під час дії особливого правового режиму воєнного стану. У висновках автор пропонує закріпити в законодавстві України поняття «публічна безпека» та пропонує своє тлумачення даного терміну, зазначає перелік суб'єктів на яких покладені обов'язки забезпечення публічної безпеки під час дії воєнного стану, вказує на особливості застосування прав та повноважень останніх. Висловлює свої пропозиції щодо подальших досліджень з обраної проблематики.*

**Ключові слова:** національна безпека, публічна безпека, громадська безпека, воєнний стан.

### **Rybytska Olena. ENSURING PUBLIC SECURITY AS ONE OF THE SPHERES OF NATIONAL SECURITY DURING THE ACTION OF THE STATE OF MARTIAL**

*In the article, the author examines the problematic issues of ensuring public security as a national security sphere during martial law. First, the author is faced with conflicts in the legislation regarding the use of the terms "public safety", "public order", "public safety" and "public order", which in turn complicates the interpretation of legislation and the use of norms. Analyzing the scientific works of domestic scientists and current legislative acts, the author concludes that the concepts of "public safety" and "public safety" are interchangeable and interprets this term as the protection of interests, rights, and freedoms of a person and a citizen vital to society and the individual, the provision of which is a priority task of the security forces, other state bodies, local self-government bodies, their officials and the public, who carry out coordinated measures to implement and protect national interests from the influence of threats. Secondly, the author provides arguments that public security is a sphere of national security, which implies that the subjects who are called to ensure national security are also assigned responsibilities and the latter are empowered to ensure public security under martial law. Thirdly, the article examines the peculiarities of ensuring public security during martial law and the rights, duties, and powers of the subjects of its provision. The author gives examples of special rights granted to subjects of public security during martial law. The article also mentions the interaction between the National Guard of Ukraine and the National Police of Ukraine to ensure public safety in peacetime and during the operation of a special legal regime of martial law. In the conclusions, the author suggests enshrining the concept of "public security" in the legislation of Ukraine and offers his interpretation of*

*this term, notes the list of subjects entrusted with the duties of ensuring public security during martial law, indicates the peculiarities of the application of the latter's rights and powers. Makes suggestions for further research on the selected issue.*

**Key words:** national security, public security, public safety, martial law.

**Вступ.** Стратегія національної безпеки прийнята рішенням Ради національної безпеки та оборони України та введена в дію Указом Президента України від 14 вересня 2020 року № 392/2020 прямо зазначає, що ми творимо Україну вільною, заможною, безпечною державою, де панує право, де держава захищає громадян і суспільство, де кожен може реалізувати свої таланти і здібності, де люди дихають чистим повітрям, п'ють чисту воду та з якою пов'яжуть долю наші діти й онуки. Громадянин має відчувати себе у безпеці. Україна рішуче налаштована на утвердження конституційного принципу верховенства права, рівності усіх перед законом [1]. Сьогодні, в реаліях повномасштабної війни російської федерації проти України безпека виступає найважливішою базовою потребою, необхідною умовою сталого розвитку людини, громадянина, держави загалом. Підґрунтям, основним критерієм забезпечення безпеки виступає захист прав і свобод, інтересів людини і громадянина, суспільства, держави, які в демократичному соціумі встановлюються і регулюються законом. Національна безпека доволі широке поняття, як в науковому так і на законодавчому рівнях, яке включає в себе такі родові поняття як: публічна безпека, воєнна безпека, інформаційна безпека та інше. Забезпечення публічної безпеки є одним із пріоритетних завдань національної безпеки України. Важливість спричинена створенням стану захищеності прав і свобод громадян, їх життя та здоров'я, запобіганням злочинів та проступків, повагою до честі й людської гідності, дотриманням норм моралі і громадського порядку. Актуальність забезпечення публічної безпеки об'єктивно підвищується в умовах повномасштабної військової агресії російської федерації. У зв'язку з чим 24 лютого 2022 р. Указом Президента України було введено воєнний стан на всій території держави, який встановлює особливий право-

вий режим, у разі збройної агресії чи загрози нападу, небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності. Особливостями правового режиму воєнного стану є тимчасове, зумовлене загрозою, обмеження конституційних прав і свобод людини і громадянина та прав і законних інтересів юридичних осіб із зазначенням строку дії цих обмежень, що, у свою чергу, зумовлює особливі умови адміністративно-правового забезпечення публічної безпеки уповноваженими суб'єктами сектору безпеки і оборони України. Питання забезпечення публічної безпеки досліджували як вітчизняні науковці так і закордонні колеги. Найбільш активно у цьому напрямі працювали та приділяли увагу такі вчені, як: О.М. Бандурка, О.В. Батраченко, А.П. Головін, Б.В. Деревянко, М.І. Додін, Р.А. Калюжний, А.М. Колодій, В.К. Колпаков, Р.С. Мельник, П.П. Михайленко, В.В. Пахомов, Ю.І. Римаренко, Г.П. Ситник, Ю.О. Тихомиров, М.П. Ткач, В.Г. Фатхутдінов, В.І. Шакур, О.С. Юнін, С.С. Яценко та інші. Однак, незважаючи на велику кількість наукових праць та комплексних досліджень, напрацювання присвячені забезпеченню публічної безпеки, як однієї зі сфер національної безпеки в умовах воєнного стану, майже відсутні в українській юридичній науці. Також, недостатньо дослідженим з боку науковців та законодавчо-нерегульованими залишаються питання визначення кола суб'єктів на яких державою покладенні обов'язки та повноваження щодо забезпечення публічної безпеки, процеси взаємодії між ними. Усе вищезазначене ще раз наголошує на актуальності та важливості дослідження питання забезпечення публічної безпеки, як однієї зі сфер національної безпеки в умовах особливого правового режиму воєнного стану.

**Матеріали та методи.** Методами, які використовувались під час дослідження і склали методологічну основу були такі як: метод гер-

меневтики, за допомогою якого опрацьовані тексти нормативно-правових актів України; діалектичний метод за допомогою якого було виявлено місце і роль публічної безпеки в системі національної безпеки; порівняльний метод завдяки якому було з'ясовано особливості інтерпретації публічної безпеки в нормативно-правових актах та працях науковців; спеціально-юридичний метод, завдяки якому сформовано висновки щодо вирішення проблемних питань забезпечення публічної безпеки під час дії особливого правового режиму воєнного стану. Вищевказані методи дозволили отримати обґрунтовані та логічно вивірені висновки.

**Результати.** Відповідно до Закону України «Про національну безпеку України», національна безпека України – захищеність державного суверенітету, територіальної цілісності, демократичного конституційного ладу та інших національних інтересів України від реальних та потенційних загроз. Забезпечення національної безпеки та оборони, територіальної цілісності та недоторканості кордонів, збереження української державності як такої покладено на сектор безпеки і оборони України, який у свою чергу складається з чотирьох взаємопов'язаних складових: сил безпеки; сил оборони; оборонно-промислового комплексу; громадян та громадських об'єднань, які добровільно беруть участь у забезпеченні національної безпеки. Функції та повноваження складових сектору безпеки і оборони визначаються законодавством України. Зважаючи на те, що дане дослідження здійснюється щодо питань забезпечення безпеки, нас цікавить саме суб'єктивний склад сил безпеки. Вищевказаний Закон України до сил безпеки відносить – правоохоронні та розвідувальні органи, державні органи спеціального призначення з правоохоронними функціями, сили цивільного захисту та інші органи, на які Конституцією України та законами України покладено функції із забезпечення національної безпеки України [2]. Розгляд національної безпеки держави як стану суспільних відносин, що урегульовані нормами права, і в теоретичному, і в практич-

ному плані зумовлює необхідність виділення в усій системі цих відносин – політичної, економічної, публічної, духовної, воєнної, науково-технологічної, соціальної, екологічної та інших видів безпеки, що виступають як сфери або види національної безпеки країни. Спираючись на вищевказане слід констатувати, що публічна безпека є сферою національної безпеки. Досліджуючи проблематику забезпечення національної безпеки під час дії воєнного стану, необхідно звернути увагу на ще один важливий і не врегульований аспект, а саме існування суперечностей між визначеннями «громадська безпека» та «публічна безпека». Аналізуючи нормативно-правові акти національного законодавства, слід відмітити розбіжності у трактуванні та використанні законодавцем термінів «громадська безпека та порядок» та «публічна безпека та порядок». Так, Закон України «Про національну безпеку України» використовує поняття «громадська безпека і порядок» і трактує його, як захищеність життєво важливих для суспільства та особи інтересів, прав і свобод людини і громадянина, забезпечення яких є пріоритетним завданням діяльності сил безпеки, інших державних органів, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб та громадськості, які здійснюють узгоджені заходи щодо реалізації і захисту національних інтересів від впливу загроз. У свою чергу Закон України «Про національну поліцію України» оперує таким поняттям як «публічна безпека і порядок». Вітчизняні вчені, такі як В. Г. Фатхутдінов [3], А. Є. Крищенко [4, с. 206–214], вважають недоцільним застосування в законодавстві терміна «публічна безпека», оскільки цей термін, на відміну від поняття «громадська безпека», майже не використовується у текстах нормативно-правових актів, а його використання створює колізії у національному законодавстві про безпеку, оскільки потребує внесення змін, уточнень та доповнень у нормативно-правові акти. Інші вчені ототожнюють терміни «публічна безпека і порядок» та «громадська безпека і громадський порядок» (О. В. Когут [5]), або вказують на необхідність поєднання вищевказаних під-

ходів задля законодавчого визначення понять «публічна безпека» і «громадська безпека» (Н. С. Піх [6, с. 96–104]). Схожу думку у своїх працях висловлює В.С. Барба, який зазначає, що усталені юридичні конструкції «громадський порядок» і «громадська безпека» змінюються на «публічна безпека і порядок», при цьому подекуди ці правові категорії вживаються синонімічно, а подекуди є ототожненими, а тому потребують вірного тлумачення та законодавчого закріплення [7, с. 34]. Третя категорія науковців, таких як О.В. Батраченко стверджують, що поняття «публічна безпека» більш точно відображає сучасні тенденції суспільного та державного розвитку у напрямі, що відповідає пріоритетності життя, здоров'я та особистої безпеки людини та громадянина, її благополуччя та добробуту [8, с. 85]. Аналізуючи вищезазначене можна дійти висновку, що поняття «публічна безпека» і «публічний порядок» є відповідно тотожними за змістом поняттям «громадський порядок» та «громадська безпека». Спираючись на вказане, у подальшому дослідженні будемо використовувати поняття «публічна безпека» і вважати його однойменним до поняття «громадська безпека і порядок».

Перейдімо до визначення особливостей та суб'єктів на які покладені повноваження щодо забезпечення публічної безпеки під час дії воєнного стану. Як вже вищезазначалось забезпечення національної безпеки покладається на сили безпеки, які є складовими сектору безпеки і оборони, до їх складу входять правоохоронні та розвідувальні органи, державні органи спеціального призначення з правоохоронними функціями, сили цивільного захисту та інші органи. Так як публічна безпека є однією зі сфер національної безпеки можна вважати, що на вищезазначених суб'єктів також поширюються обов'язки та надаються повноваження щодо забезпечення останньої. Таким чином відповідно до п.1 ч.1 ст. 2 Закону України «Про Національну поліцію України» завданнями поліції є надання поліцейських послуг у сферах забезпечення публічної безпеки і порядку; охорони прав і свобод людини, а також інтересів

суспільства і держави; протидії злочинності; надання в межах, визначених законом, послуг з допомоги особам, які з особистих, економічних, соціальних причин або внаслідок надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги [9]. Згідно з ч.4 ст.18 Закону України «Про національну безпеку України» національна поліція України є центральним органом виконавчої влади, що забезпечує громадську безпеку і порядок. В умовах дії правового режиму воєнного стану задля забезпечення публічної безпеки на уповноважені органи та підрозділи Національної поліції України покладаються додаткові завдання. Наприклад, такі як несення служби щодо забезпечення публічної безпеки під час дії комендантської години в патрулі, в умовах ведення активних бойових дій під час звільнення окупованих територій; на блокпостах; попередження, припинення та ліквідація групових порушень громадського порядку та масових заворушень; забезпечення посиленої охорони особливо важливих об'єктів; участь у рятуванні людей та надання їм допомоги; забезпечення охорони майна, яке залишилося без догляду та інше. Належне виконання вищезазначених завдань вимагає чіткого та ефективного управління та координації дій, розрахунку сил та засобів, матеріально-технічного забезпечення. Окрім цього, Постановою Кабінету Міністрів України «Питання запровадження та здійснення деяких заходів правового режиму воєнного стану» від 08.07.2020 № 573, закріплено права військовослужбовців Національної поліції, які перебувають в патрулі під час комендантської години, щодо дотримання публічної безпеки, під час дії особливого правового режиму воєнного стану. Останні мають право: 1) затримувати і доставляти в органи або підрозділи Національної поліції осіб, які вчинили або вчиняють правопорушення; 2) перевіряти в осіб посвідчення, документи, що посвідчують особу, підтверджують громадянство України чи спеціальний статус особи, або паспортні документи іноземця, особи без громадянства, документи, що підтверджують законність перебування на території України, та перепустки, а в разі їх відсутності – затри-

мувати відповідних осіб та доставляти в органи або підрозділи Національної поліції для встановлення особи; за потреби проводити огляд речей, транспортних засобів, багажу та вантажів, які ними перевозяться; 3) вилучати в осіб предмети, які є знаряддям, засобом або предметом правопорушення, і передавати їх органам або підрозділам Національної поліції; 4) тимчасово обмежувати або забороняти на вулицях та дорогах, окремих ділянках місцевості та в інших громадських місцях перебування або пересування осіб, рух транспортних засобів, зокрема транспортних засобів іноземних, консульських установ чи представництв міжнародних організацій; виводити осіб з окремих ділянок місцевості та об'єктів, евакуювати транспортні засоби; 5) входити (проникати) на територію та у приміщення підприємств, установ і організацій, у житлові та інші приміщення, на земельні ділянки, що належать особам, під час припинення кримінального правопорушення та в разі переслідування осіб, які підозрюються у вчиненні злочину, якщо зволікання може створити реальну загрозу життю чи здоров'ю осіб; 6) використовувати зі службовою метою засоби зв'язку і транспортні засоби, що належать особам (за їх згодою), підприємствам, установам і організаціям, за винятком транспортних засобів іноземних консульських установ чи представництв міжнародних організацій, для запобігання вчиненню кримінального правопорушення, переслідування та затримання осіб, що підозрюються у вчиненні злочину або для доставки до лікувальних закладів осіб, які потребують медичної допомоги, проїзду до місця злочину; 7) застосовувати відповідно до законодавства заходи фізичного впливу, зброю і спеціальні засоби [10].

Ще одним суб'єктом забезпечення публічної безпеки є Національна гвардія України. Так відповідно до ч. 5 ст.18 Закону України «Про національну безпеку України» Національна гвардія України є військовим формуванням з правоохоронними функціями, призначеним для виконання завдань із захисту та охорони життя, прав, свобод і законних

інтересів громадян, суспільства і держави від злочинних та інших протиправних посягань, охорони громадського порядку та забезпечення громадської безпеки, а також у взаємодії з іншими органами – із забезпечення державної безпеки і захисту державного кордону України, припинення терористичної діяльності, діяльності незаконних воєнізованих або збройних формувань, організованих злочинних груп та організацій. Також слід зазначити про взаємодію між Національною гвардією України та Національною поліцією України щодо забезпечення публічної безпеки. Так, відповідно до п. 4 Наказу МВС України від 10.08.2016 № 773, взаємодія між Національною гвардією України та Національною поліцією України здійснюється в межах, визначених законодавством, а саме шляхом: спільного патрулювання нарядами вулиць, площ, парків, скверів, вокзалів, аеропортів, морських та річкових портів, інших публічних (громадських) місць; забезпечення (охорони) публічної (громадської) безпеки і порядку під час проведення зборів, мітингів, вуличних походів, демонстрацій, інших масових та спортивних заходів, а також під час заходів у публічних (громадських) місцях за участю осіб, щодо яких здійснюється державна охорона; проведення спільних заходів з метою стабілізації оперативної обстановки в разі її загострення в межах території однієї чи декількох адміністративно-територіальних одиниць [11]. Незважаючи на те що перераховані форми взаємодії визначено на мирний час можна констатувати, що вони діють і реалізуються і під час дії особливого правового режиму воєнного стану.

Також до суб'єктів забезпечення публічної безпеки, як сфери національної безпеки належить територіальна оборона. Так відповідно п.9 ч.3 ст.3 до Закону України «Про основи Національного спротиву» одним із завдань, яке є покладається на територіальну оборону є участь у забезпеченні заходів громадської безпеки і порядку в населених пунктах [12]. Територіальна оборона виконує завдання щодо забезпечення публічної безпеки, як в мирний час так і під час дії воєнного стану

самотійно та у взаємодії з підрозділами Національної поліції України.

Слід відмітити, що відповідно до ч.1 ст. 4 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» на територіях, на яких введено воєнний стан, для забезпечення дії Конституції та законів України, забезпечення разом із військовим командуванням запровадження та здійснення заходів правового режиму воєнного стану, оборони, цивільного захисту, громадської безпеки і порядку, захисту критичної інфраструктури, охорони прав, свобод і законних інтересів громадян можуть утворюватися тимчасові державні органи – військові адміністрації [13]. Отже в вищезазначеній нормі непрямо, а опосередковано зазначається, що військові адміністрації виступають суб'єктами забезпечення публічної безпеки під час дії воєнного стану. Також слід зазначити, що останні будуть спеціальним суб'єктом порівняно з вищенаведеними загальними (Національною поліцією України, Національною гвардією України, територіальною обороною), так як військові адміністрації утворюються лише на територіях де запроваджений воєнний стан, і виконують обов'язки щодо забезпечення публічної безпеки лише під час дії особливого правового режиму воєнного стану.

**Висновки.** Виходячи з вищевикладеного, слід дійти висновку, що, по-перше, використання двох різних термінів в законодавстві «громадська безпека» і «публічна безпека» для характеристики одного стану, а саме «захищеності життєво важливих для суспільства та особи інтересів, прав і свобод людини і громадянина, забезпечення яких є пріоритетним завданням діяльності сил безпеки, інших державних органів, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб та громадськості, які здійснюють узгоджені заходи щодо реалізації і захисту національних інтересів від впливу загроз» створює велику кількість колізій та суперечностей в нормативно-правових актах. На підставі вказаного пропонується внести зміни до національного законодавства України та закріпити термін «публічна безпека» з наступним його

тлумаченням – «захищеність прав і свобод громадян, їх життя та здоров'я, запобігання та попередження злочинів та проступків, гарантування поваги до честі й людської гідності, дотримання норм суспільної моралі і порядку, що врегульовано правовими та соціальними нормами національного та міжнародного законодавства». По-друге, провівши ґрунтовний аналіз великої кількості нормативно-правових актів можна визначити велике коло суб'єктів забезпечення публічної безпеки під час дії воєнного стану, до них слід віднести: Національну поліцію України, Національну гвардію України, територіальну оборону, військові адміністрації та інші, які не досліджувались в даній роботі. По-третє, слід відміти деякі особливості забезпечення публічної безпеки суб'єктами сектору безпеки і оборони та вказати на взаємодію між ними. Таким чином у Законі України «Про Національну поліцію України» зазначається ряд повноважень яких набувають поліцейські лише на період дії правового режиму воєнного стану. Пріоритетними завданнями діяльності Національної поліції в зазначених умовах є попередження, припинення та ліквідація групових порушень громадського порядку та масових заворушень; забезпечення посиленої охорони особливо важливих та інших об'єктів; забезпечення публічного порядку та безпеки; участь у рятуванні людей та надання їм допомоги; забезпечення охорони майна, яке залишилося без догляду; особливості взаємодії з підрозділами Національної гвардії, органами управління та підпорядкованими їм силами цивільного захисту, а також добровольчими формуваннями територіальної оборони, які виражаються в особливих умовах несення служби (за місцем, наприклад на блокпосту; часом, наприклад під час дії комендантської години тощо). Незважаючи на існуючі наукові праці питання забезпечення публічної безпеки, як сфери національної безпеки під час дії воєнного стану, що включає в себе такі підкатегорії, як визначення кола суб'єктів, їх обов'язків та завдань щодо забезпечення публічної безпеки під час дії воєнного стану; теоретичне (нормативно-правове) закрі-

плення налагодженої взаємодії між вищеперахованими суб'єктами щодо забезпечення публічної безпеки під час дії воєнного стану; визначення особливостей забезпечення

публічної безпеки під час дії воєнного стану суб'єктами на яких покладені такі обов'язки та повноваження, потребує подальших наукових досліджень, пошуків та доопрацювання.

#### Список використаних джерел:

1. Про Стратегію національної безпеки України: Указ Президента України від 14.09.2020 № 392/2020. Дата оновлення 14.09.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/392/2020#Text> (дата звернення 20.04.2024).
2. Про національну безпеку України: Закон України від 21.06.2018 № 2469-VIII. Дата оновлення: 31.03.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>. (дата звернення 20.04.2024).
3. Фатхутдінов В. Г. Частотність операціоналізації та контекстуальність використання терміну «публічна безпека» в Законі України «Про національну поліцію України». URL: <http://goal-int.org/chastotnistoperacionalizaciita-kontekstualnist-vikoristannya-terminupublichna-bezpeka-v-zakoni-ukraini-pronacionalnupoliciyu-ukraini/>.
4. Крищенко А. Є. Особливості визначення терміна «публічна безпека і порядок». *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2017. № 1. С. 206–214.
5. Когут О. В. Категорія «публічна безпека та порядок» вітчизняний і зарубіжний досвід. URL: <http://jlsouk.donnu.edu.ua>.
6. Піх Н. С. Особливості нормативноправового застосування терміна «громадська (публічна) безпека і порядок» в Україні на сучасному етапі. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Державне управління*. 2019. Т. 30 (69). № 5. С. 96–104.
7. Барба В.Є. Поняття публічної безпеки і порядку як об'єкта взаємодії територіальних підрозділів Національної поліції з органами місцевого самоврядування. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2018. № 4. Т. 1. С. 32–36.
8. Батраченко О.В. Поняття та ознаки публічної безпеки та порядку як об'єктів адміністративно-правової охорони. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2014. Вип. 29. Ч. 2. Т. 3. С. 84–86.
9. Про Національну поліцію України: Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. Дата оновлення 29.03.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text> (дата звернення 20.04.2024)
10. Питання запровадження та здійснення деяких заходів правового режиму воєнного стану: постанова Кабінету Міністрів України від 08.07.2020 № 573. Дата оновлення 14.11.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/573-2020-%D0%BF#Text> (дата звернення 20.04.2024)
11. Про затвердження Порядку організації взаємодії Національної гвардії України та Національної поліції України під час забезпечення (охорони) публічної (громадської) безпеки і порядку: наказ міністерства внутрішніх справ України від 10.08.2016 № 773. Дата оновлення 10.08.2016. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1223-16#Text> (дата звернення 20.04.2024)
12. Про основи національного спротиву: Закон України від 16.07.2021 № 1702-IX. Дата оновлення 03.08.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1702-20#Text> (дата звернення 20.04.2024).
13. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12.05.2015 №389-VIII. Дата оновлення 19.04.2024. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text> (дата звернення 20.04.2024).

#### References:

1. Pro Stratehiiu natsionalnoi bezpeky Ukrainy [About the National Security Strategy of Ukraine]: Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 14 ver. 2020 r. № 392/2020. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/392/2020#Text> [in Ukrainian].
2. Pro natsionalnu bezpeku Ukrainy [About the national security of Ukraine]: Zakon Ukrainy vid 21 cher. 2018 r. № 2469-VIII. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text> [in Ukrainian].
3. Fatkhutdinov, V.H. Chastotnist operatsionalizatsii ta kontekstualnist vykorystannia terminu «publichna bezpeka» v Zakoni Ukrainy «Pro natsionalnu politsiiu Ukrainy» [Frequency of operationalization and contextuality of the use of the term “public safety” in the Law of Ukraine “On the National Police of Ukraine”]. Retrieved from <http://goal-int.org/chastotnistoperacionalizaciita-kontekstualnist-vikoristannya-terminupublichna-bezpeka-v-zakoni-ukraini-pronacionalnupoliciyu-ukraini/> [in Ukrainian].

4. Kryshchenko, A.Ye. (2017). Osoblyvosti vyznachennia termina «publichna bezpeka i poriadok» [Features of the definition of the term “public safety and order”]. *Naukovyi visnyk Natsionalnoi akademii vnutrishnikh sprav*. № 1. P. 206–214 [in Ukrainian].
5. Kohut, O.V. Katehoriia «publichna bezpeka ta poriadok» vitchyzniani i zarubizhnyi dosvid [Category “public safety and order” domestic and foreign experience.] Retrieved from <http://jlsouk.donnu.edu.ua> [in Ukrainian].
6. Pikh, N.S. (2019). Osoblyvosti normatyvno-pravovoho zastosuvannia termina «hromadska (publichna) bezpeka i poriadok» v Ukraini na suchasnomu etapi [Peculiarities of normative-legal application of the term “public (public) security and order” in Ukraine at the present stage]. *Vcheni zapysky TNU imeni V.I. Vernadskoho. Seriia: Derzhavne upravlinnia*. T. 30 (69). № 5. P. 96–104 [in Ukrainian].
7. Barba, V.Ie. (2018). Poniattia publichnoi bezpeky i poriadku yak obiekta vzaiemodii terytorialnykh pidrozdiliv Natsionalnoi politsii z orhanamy mistsevoho samovriaduvannia [The concept of public safety and order as an object of interaction between territorial units of the National Police and local self-government bodies]. *Pivdennoukrainskyi pravnychyi chasopys*. № 4. T. 1. S. 32–36 [in Ukrainian].
8. Batrachenko, O.V. (2014). Poniattia ta oznaky publichnoi bezpeky ta poriadku yak obektiv administratyvno-pravovoi okhorony [Concepts and signs of public safety and order as objects of administrative and legal protection]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu*. Vyp. 29. Ch. 2. T. 3. S. 84–86 [in Ukrainian].
9. Pro Natsionalnu politsiiu [About the National Police]: Zakon Ukrainy vid 2 lyp. 2015 r. № 580-VIII. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text> [in Ukrainian].
10. Pytannia zaprovadzhennia ta zdiisnennia deiakyykh zakhodiv pravovoho rezhymu voiennoho stanu [The issue of the introduction and implementation of some measures of the legal regime of martial law]: postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 08 lyp. 2020 r. № 573. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/573-2020-%D0%BF#Text> [in Ukrainian].
11. Pro zatverdzhennia Poriadku orhanizatsii vzaiemodii Natsionalnoi hvardii Ukrainy ta Natsionalnoi politsii Ukrainy pid chas zabezpechennia (okhorony) publichnoi (hromadskoi) bezpeky i poriadku [On the approval of the Procedure for the organization of interaction between the National Guard of Ukraine and the National Police of Ukraine during the provision (protection) of public (public) safety and order]: nakaz ministerstva vnutrishnikh sprav Ukrainy vid 10 ser. 2016 r. № 773. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1223-16#Text> [in Ukrainian].
12. Pro osnovy natsionalnoho sprotyvu [On the foundations of national resistance]: Zakon Ukrainy vid 16 lyp. 2021 r. № 1702-IX. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1702-20#Text> [in Ukrainian].